

Petsa: Ika-19 ng Dhu al-Hijjah 1447 AH / Ika-5 ng Hunyo 2026 AD

Pamagat: Ang Estado at Kedwelo ng Paggalang sa Islam

Unang Bahagi ng Sermon (Al-Khutbah Al-Ula)

Ang lahat ng papuri ay sa Allah, na Siyang Maalam at Makapangyarihan sa lahat. Pinatnubayan Niya ang tao sa tamang landas, maging siya man ay magpapasalamat o magpapakawalang-kuro. Kaya't sinuman ang magpasalamat, ang kanyang gantimpala ay kaligayahan at isang malawak na kaharian. At sinuman ang magtakwil (magpawalang-kuro), wala siyang matatagpuang tagapagtanggol o katulong maliban sa Allah.

Ako ay sumasaksi na walang ibang diyos na karapat-dapat sambahin maliban sa Allah—isang pagpapatotoo na nagpapalit ng kadiliman tungo sa liwanag, at nagpapasigla sa puso mula sa kipot patungo sa kapanatagan at kagalakan. At ako ay sumasaksi na ang ating Propeta Muhammad ay Kanyang lingkod at Sugo, na ipinadala bilang tagapagdala ng mabuting balita at tagapagbabala, at isang tagatawag tungo sa Allah sa pamamagitan ng Kanyang pahintulot, at isang maningning na ilawan. O Allah, igawad Mo ang Iyong kapayapaan at pagpapala sa kanya, sa kanyang pamilya, at sa kanyang mga kasamahan, ng isang masaganang pagpapala.

Pagkatapos nito (Amma Ba'du):

Ipinagbibilin ko sa inyo—O mga lingkod ng Allah—at sa aking sarili, ang pagkakaroon ng takot sa Allah (Taqla), tulad ng ipinag-utos ng Allah, ang Kataas-taasan:

{ O kayong mga naniwala! Matakot kayo sa Allah, at hayaang tingnan ng bawat tao kung ano ang kanyang ipinadala (na mga gawa) para sa bukas (Araw ng Paghuhukom). At matakot kayo sa Allah; tunay na ang Allah ay Lubos na Nakatatalos sa inyong mga ginagawa. } [Al-Hashr: 18]

Mga Lingkod ng Allah:

Ang paggalang ay isang dakilang halaga (value) mula sa mga pagpapahalaga ng Islam. Ito ay nagmumula sa isang mabuting puso at payapang kaluluwa. Ito ay ang pagbibigay-halaga sa iba at ang pakikitungo sa kanila nang may pagpupugay at karangalan. Ang sinumang titingin sa mga teksto ng Shari'ah (mga banal na kasulatan) ay malinaw na mapapansin na naglalaman ang mga ito ng paghimok sa pagbibigay-galang at pagpipitagan sa iba't ibang anyo nito; kung saan ipinag-utos nito ang mabuting pananalita, masayang mukha, at ang pagtatakwil sa kalaswaan at masasamang salita—maging sa mga hindi Muslim. Ang Allah na Kataas-taasan ay nagsabi:

{ At magsalita kayo sa mga tao ng mabuti } [Al-Baqarah: 83]

At ayon kay Abdullah bin 'Amr (malugod nawa ang Allah sa kanilang mag-ama), ang Sugo ng Allah (kapayapaan at pagpapala ng Allah ay sumakanya) ay nagsabi:

"Katunayan, ang pinakamabuti sa inyo ay ang may pinakamagandang asal." [Inulat nina Al-Bukhari at Muslim].

Ang ikabubuti ng iyong kalagayan ay bumabalik sa iyong asal,

Kaya't ituwid mo ang sarili sa pamamagitan ng magandang asal upang ito ay maging matuwid.

At ang kaluluwa, dahil sa kabutihan nito, ay nasa pinakamabuting kalusugan,

Habang ang kaluluwa, dahil sa kasamaan nito, ay nasa mapanganib na pastulan.

Mga Kasamahan sa Islam (Katipunan ng mga Muslim):

Katunayan, ang paggalang sa pagitan ng mga tao ay may iba't ibang anyo at iba't ibang kalagayan. Ang pinakadakila sa mga ito ay: ang paggalang sa Allah (Luwalhati sa Kanya at Siya ay Kataas-taasan) at sa Kanyang Sugo (kapayapaan at pagpapala ng Allah ay sumakanya), at ang pagpupugay sa relihiyon ng Allah na Kataas-taasan. Ito ay sa pamamagitan ng pagpapahalaga sa mga utos ng Shari'ah at pagrespeto sa mga itinakdang sagrado ng Allah (Dakila ang Kanyang katayuan). Ito ang itinuro ng Qur'an:

{ Iyan nga; at sinuman ang nagpapahalaga sa mga sagradong simbolo ng Allah—katunayan, iyan ay nagmumula sa takot ng mga puso. } [Al-Hajj: 32]

At isa sa mga mahahalagang anyo ng paggalang ay: ang pagpili ng mabubuting salita, at ang pag-iwas sa mga mapanakit na pananalita at mga nakatuturong hudyat o kilos (gestures) na nakasasakit. Sa parehong bagay na ito, ang Allah na Kataas-taasan ay nagsabi:

{ Kasawian-sa kaparusahan- ang bawat makakating dila na naninirang puri ay yumuyurak sa talikuran } [Al-Humazah: 1]

Ang "*Hamz*" ay ang pananakit sa pamamagitan ng gawa at paghamak gamit ang mga sulyap ng mata, habang ang "*Lamz*" naman ay ang pananakit sa pamamagitan ng salita. Sa kabilang banda, ipinag-uutos ng Allah ang paggawa ng mabuti:

{ At sabihin mo sa Aking mga lingkod na magsalita sila ng mga salitang mas mabuti. Katunayan, ang Satanas ay naghahasik ng hidwaan sa pagitan nila. Katunayan, ang Satanas ay lantad na kaaway ng tao. } [Al-Israa: 53]

At isa rin sa mga dakilang anyo ng paggalang ay: ang paggalang sa pag-iisip at talino ng mga tao, at ang paggabay sa kanila patungo sa kawastuhan sa pinakamabuting paraan. Ayon kay Abu Umamah (malugod nawa ang Allah sa kanya):

(May isang kabataang lalaki ang lumapit sa Propeta —kapayapaan at pagpapala ng Allah ay sumakanya— at nagsabi: "*O Sugo ng Allah, pahintulutan mo po akong mangalunya (zina).*" Ang mga tao ay humarap sa kanya at pinagalitan siya, na nagsasabi: "*Hinto! Hinto!*" Ngunit ang Propeta —kapayapaan at pagpapala ng Allah ay sumakanya— ay nagsabi: "*Lumapit ka.*" Kaya't lumapit siya at naupo sa tabi niya.

Ang Propeta ay nagtanong: "*Nais mo ba ito para sa iyong ina?*"

Sumagot siya: "*Hindi po, saksi ang Allah, nawa'y itaya ng Allah ang aking buhay para sa iyo.*"

Nagsabi ang Propeta: "*Gayundin ang mga tao, hindi nila ito nais para sa kanilang mga ina.*"

Nagtanong muli ang Propeta: "*Nais mo ba ito para sa iyong anak na babae?*"

Sumagot siya: "*Hindi po, O Sugo ng Allah, nawa'y itaya ng Allah ang aking buhay para sa iyo.*"

Nagsabi ang Propeta: "*Gayundin ang mga tao, hindi nila ito nais para sa kanilang mga anak na babae.*"

Nagtanong muli ang Propeta: "*Nais mo ba ito para sa iyong kapatid na babae?*"

Sumagot siya: "*Hindi po, saksi ang Allah, nawa'y itaya ng Allah ang aking buhay para sa iyo.*"

Nagsabi ang Propeta: "*Gayundin ang mga tao, hindi nila ito nais para sa kanilang mga kapatid na babae.*"

Nagtanong muli ang Propeta: "*Nais mo ba ito para sa iyong tiyahin sa ama (amain)?*"

Sumagot siya: "*Hindi po, saksi ang Allah, nawa'y itaya ng Allah ang aking buhay para sa iyo.*"

Nagsabi ang Propeta: "*Gayundin ang mga tao, hindi nila ito nais para sa kanilang mga tiyahin sa ama.*"

Nagtanong muli ang Propeta: "*Nais mo ba ito para sa iyong tiyahin sa ina (inaing)?*"

Sumagot siya: "*Hindi po, saksi ang Allah, nawa'y itaya ng Allah ang aking buhay para sa iyo.*"

Nagsabi ang Propeta: "*Gayundin ang mga tao, hindi nila ito nais para sa kanilang mga tiyahin sa ina.*"

Pagkatapos ay ipinatong ng Propeta ang kanyang kamay sa kabataan at nanalangin: "*O Allah, patawarin Mo ang kanyang kasalanan, linisin Mo ang kanyang puso, at pangalagaan Mo ang kanyang kapurihan.*" Matapos ang pangyayaring iyon, ang kabataang ito ay hindi na kailanman lumigon o nag-isip pa sa anumang uri ng ganoong gawain.) [Inulat ni Imam Ahmad at dinalasang maaasahan (sahih) ni Shu'ayb Al-Arna'ut].

At kabilang sa paggalang sa pag-iisip ng mga tao ay: ang pagsasaalang-alang sa mga indibidwal na pagkakaiba (individual differences) sa pag-unawa; lalo na kapag alam natin ang pagkakaiba-iba ng mga tao sa kanilang talino, pang-unawa, at pinag-aralan. Sa *Sahih al-Bukhari*, si Ali (malugod nawa ang Allah sa kanya) ay nagsabi:

(Magsalita kayo sa mga tao ayon sa antas ng kanilang nalalaman; nais niyo bang itatwa o hindi paniwalaan ang Allah at ang Kanyang Sugo?)

Mga Kapatid sa Pananampalataya:

At kabilang din sa mga anyo ng paggalang ay: ang pag-anyaya (da'wah) sa mga hindi Muslim sa pinakamabuting paraan; nang walang panunumbat, pang-iinsulto, o pagpuna. Ang Allah na Kataas-taasan ay nagsabi:

{ Ianyaya mo (ang mga tao) sa landas ng iyong Panginoon nang may karunungan at mabuting pangaral, at makipagtalo ka sa kanila sa paraang pinakamabuti. Katunayan, ang iyong Panginoon ang may lubos na kaalaman kung sino ang naligaw mula sa Kanyang landas, at Siya ang may lubos na kaalaman sa mga napatnubayan. } [Al-Nahl: 125]

At ito naman ay isang napakagandang anyo ng paggalang: ang walang kinikilingan sa pagitan ng mga tao. Ang hukom ay walang kinikilingan sa kanyang paghatol sa pagitan ng mahina at ng may mataas na katayuan, ang doktor ay nagmamalasakit sa paggamot sa mahirap tulad ng kanyang pagmamalasakit sa paggamot sa mayaman, ang guro ay hindi nagpapakita ng paboritismo sa mga mag-aaral, ang ama ay nagiging makatarungan sa kanyang mga anak, at ang asawang lalaki ay nagsisikap na maging patas sa kanyang mga asawa. Ang Allah na Kataas-taasan ay nagsabi:

{ Katunayan, ang Allah ay nag-uutos ng katarungan, paggawa ng mabuti, at pagbibigay sa mga kamag-anak, at Ipinagbabawal Niya ang kahiya-hiyang gawa, kawalan ng katarungan, at pang-aapi. Pinapayuhan Niya kayo upang kayo ay magsipagnilay. } [Al-Nahl: 90]

At sa hadith ni Umm 'Abdullah, si Aisha (malugod nawa ang Allah sa kanya), ang Propeta (kapayapaan at pagpapala ng Allah ay sumakanya) ay nagsabi:

"Ang nagpahamak lamang sa mga nauna sa inyo ay kapag ang isang may mataas na katayuan sa kanila ang nagnakaw, hinahayaan nila ito (nang walang parusa), ngunit kapag ang isang mahina ang nagnakaw, ipinapataw nila sa kanya ang parusa. Sumpain sa Ngalan ng Allah, kung si Fatima na anak na babae ni Muhammad ang nagnakaw, tiyak na puputulin ko ang kanyang kamay."
[Pinagkasunduan nina Al-Bukhari at Muslim]

At si Abu Hurairah (malugod nawa ang Allah sa kanya) ay nagsabi:

"Ang pinakamasamang pagkain ay ang pagkain sa handaan (walimah) kung saan ang mga mayayaman lamang ang inaanyayahan samantalang ang mga mahihirap ay pinababayaan."
[Pinagkasunduan nina Al-Bukhari at Muslim]

Mga Kapatid sa Islam:

Ipinapakita rin ang paggalang sa mga may-sakit, sa mga mahihina, at sa mga taong may kapansanan (mga taong may natatanging determinasyon o *people of determination*). Isinasalang-alang ang kanilang kalagayan at sila ay pinakikituluhan sa paraang mag-aalis sa kanila ng hirap o bigat. Ayon kay 'Uthman bin Abi Al-'Aas (malugod nawa ang Allah sa kanya), siya ay nagsabi: *"O Sugo ng Allah, gawin mo po akong Imam (pinuno sa salah) ng aking sambayanan."* Ang Propeta ay sumagot:

"Ikaw ang kanilang Imam, ngunit iayon mo ang bilis ng iyong pagdarasal sa pinakamahina sa kanila." [Inulat ni Abu Dawud at dinalasang maaasahan (sahih) ni Al-Albani].

At ayon naman kay Abdullah bin Mas'ud (malugod nawa ang Allah sa kanya):

(Siya noon ay namimitas ng pansiwak mula sa puno ng Arak, at siya ay may balingkinitan o napakapayat na mga binti. Nang ihipan ng hangin ang kanyang kasuotan, siya ay napaatras o napahilig, kaya't nagtawanan ang mga tao dahil sa kanya. Nagtanong ang Sugo ng Allah —kapayapaan at pagpapala ng Allah ay sumakanya—: **"Bakit kayo nagtatawanan?"** Sumagot sila: *"O Propeta ng Allah, dahil po sa kapayatan ng kanyang mga binti."* Kaya't kanyang sinabi: **"Sumpain sa Hawak ng Kanyang Kamay ang aking kaluluwa, ang dalawang bisting iyan ay higit na mabigat pa sa Timbangan (Mizan) kaysa sa Bundok ng Uhud."**) [Inulat ni Imam Ahmad at dinalasang maaasahan (sahih) ni Shu'ayb Al-Arna'ut].

At kabilang din sa mga anyo ng paggalang ay: ang paggalang sa mga kaugalian (tradition/customs) ng mga tao na hindi sumasalungat sa dalisay na Shari'ah (Banal na Batas). Ang Allah na Kataas-taasan ay nagsabi:

{ Tanggapin mo ang (mga pagkukulang sa pamamagitan ng) pagpapatawad, at iutos mo ang mabuting kaugalian ('Urf), at iwasan mo ang mga mangmang. } [Al-A'raf: 199]

Ang 'Urf (kaugalian) ay ang anumang bagay na kinagawian at pinagkasunduan ng mga tao na kabilang sa mga mabubuting gawa.

Nawa'y gawin ako at kayo ng Allah na kabilang sa mga may magagandang asal, at sa mga nagpapamalas ng kabutihan sa Kanyang mga nilikha. Sinasabi ko ang aking mga salitang ito, at humihingi ako ng kapatawaran sa Allah para sa aking sarili, para sa inyo, at para sa lahat ng mga Muslim. Kaya't humingi kayo ng kapatawaran sa Kanya; katunayan, Siya ang Mapagpatawad, ang Maawain.

Ikalawang Bahagi ng Sermon (Al-Khutbah Al-Thaniyah)

Ang lahat ng papuri ay sa Allah, at ako ay sumasaksi na walang ibang diyos na karapat-dapat sambahin maliban sa Allah, at ako ay sumasaksi na si Muhammad ay Kanyang lingkod, Sugo, at Pinili. Nawa'y igawad ng Allah ang Kanyang masaganang kapayapaan at pagpapala sa kanya, sa kanyang pamilya, sa kanyang mga kasamahan, at sa mga sumusunod sa kanya.

Pagkatapos nito (Amma Ba'du):

Kabilang sa mga kapuri-puring anyo ng paggalang ay: ang paggalang sa mga magulang at ang pagkakaroon ng magandang asal sa pakikitungo sa kanila. Ayon sa naging ulat ni Al-Bukhari sa *Al-Adab Al-Mufrad*:

(Si Abu Hurairah —malugod nawa ang Allah sa kanya— ay nakakita ng dalawang lalaki, kaya't tinanong niya ang isa sa kanila: **"Ano mo ang taong ito?"** Sumagot siya: **"Ama ko po."** Kaya't sinabi ni Abu Hurairah: **"Huwa'g mo siyang tawagin sa kanyang pangalan, huwa'g kang maglakad sa unahan niya, at huwa'g kang maupo bago siya maupo."**) [Dinalasang maaasahan (sahih) ni Al-Albani].

Gayundin ang paggalang sa mga pinuno, sa mga ulama (maalam sa relihiyon), sa mga taong may kabisado ng Qur'an (Ahlul-Qur'an), at sa mga nakatatanda. Sa hadith ni Abu Musa Al-Ash'ari (malugod nawa ang Allah sa kanya), ang Propeta (kapayapaan at pagpapala ng Allah ay sumakanya) ay nagsabi:

"Katunayan, kabilang sa pagpupugay sa Allah na Kataas-taasan ay: ang pagbibigay-halaga sa matandang Muslim, sa may hawak (kabisado) ng Qur'an na hindi lumalagpas sa hangganan nito (sa pagmamalabis) at hindi rin ito pinababayaan, at ang pagbibigay-halaga sa makatarungang pinuno." [Inulat ni Abu Dawud at dinalasang mabuti (hasan) ni Al-Albani].

Mga Minamahal na Muslim:

Napakalaki ng ating pangangailangan sa marangal na aslong ito! Napakaraming pagmamahalan at pagkakaroon ng mabuting relasyon ang naidudulot ng paggalang, at napakaraming magagandang bunga ang nakakamit dahil dito! Katunayan, minamahal ng mga tao ang sinumang nagpapakita ng kabutihan sa kanila—maging ito man ay sa pamamagitan lamang ng isang mabuting salita o isang tapat na ngiti; at hindi nila minamahal ang sinumang nagpapakita ng masamang asal sa kanila, kahit pa ang taong iyon ang may-ari ng katotohanan o may nagawang kabutihan.

Magpakita ka ng kabutihan sa mga tao at mabibihag mo ang kanilang mga puso,

Sapagkat matagal nang nabibihag ng kabutihan ang sangkatauhan.

At dapat nating malaman—O mga lingkod ng Allah— ang matibay na ugnayan sa pagitan ng pagtupad sa mga obligasyong itinakda ng Allah at ng pagpapakita ng kabutihan sa mga lingkod ng Allah. Ang Allah na Kataas-taasan ay nagsabi:

{ At (alalahanin) nang Aming kunin ang kasunduan mula sa mga anak ng Israel, (na nagsasabing): "Huwag kayong sumamba sa iba maliban sa Allah, at magpakita kayo ng kabutihan sa mga magulang, sa mga kamag-anak, sa mga ulila, at sa mga mahihirap. At magsalita kayo sa mga tao ng mabuti, at itatag ninyo ang pagdarasal (Salah), at ibigay ninyo ang obligadong kawanggawa (Zakah)." } [Al-Baqarah: 83]

Panalangin (Dua)

O Allah, igawad Mo ang Iyong kapayapaan at pagpapala sa Iyong lingkod at Propeta na si Muhammad, at itulot Mo ang Iyong kaluguran sa lahat ng kanyang mga kasamahan, at sa amin na kasama nila, sa pamamagitan ng Iyong habag, O Siya na Pinakamaawain sa lahat ng maawain.

O Allah, tulungan Mo kami sa pag-alaala sa Iyo, sa pagpapasalamat sa Iyo, at sa pagpapabuti ng aming pagsamba sa Iyo. O Allah, pumanig Ka sa amin at huwag Kang humatol laban sa amin; tulungan Mo kami (laban sa kawalan ng katarungan) at huwag Mong tulungan ang iba laban sa amin; patnubayan Mo kami at gawin Mong madali para sa amin ang patnubay.

O Allah, pangalagaan Mo ang Kuwait at ang mamamayan nito mula sa lahat ng uri ng kasamaan at kapinsalaan, at gawin Mo ang bayang ito na ligtas at payapa, gayundin ang lahat ng iba pang mga lupain ng mga Muslim.

O Allah, pangalagaan Mo ang aming mga kapatid na nagbabantay sa mga hangganan (Murabiteen), ang mga puwersa ng seguridad, depensa, pambansang bantay (National Guard), at ang lahat ng mga nangangasiwa sa seguridad ng bansa; at patatagin Mo ang lupa sa ilalim ng kanilang mga paa.

O Allah, gabayan Mo ang aming Amir at ang kanyang Crown Prince patungo sa mga bagay na Iyong minamahal at kinalulugdan, at itama Mo ang kanilang mga hakbang patungo sa katuwiran at takot sa Iyo (Taqwa).

At ang huli sa aming mga panalangin: Ang lahat ng papuri ay sa Allah, ang Panginoon ng lahat ng mga nilalang.

Komite para sa Paghahanda ng Huwarang Sermon sa Pagdarasal sa Biyernes